

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indledning

Lovforslaget er en videreudvikling af det lovforslag, SF fremsatte i folketingsåret 1988-89 (L 200, fremsat den 3. februar 1989, jf. Folketingstidende 1988-89, forhandlingerne sp. 6177 og sp. 7111 samt tillæg A sp. 4691). Der er med andre ord ikke tale om en genfremsættelse, idet der i forhold til lovforslaget, som blev fremsat i 1988-89 er tale om to afgørende ændringer – udover nogle mindre tilføjelser og ajourføringer.

For det første foreslås det, at Arbejdsmarkedets Tillægspension deles i 7 regioner, der fungerer som selvstændige forvaltningsenheder, når det gælder placering af midlerne, og som valgkredse, når det gælder valg til repræsentantskabet. Ved denne decentralisering bliver både Arbejdsmarkedets Tillægspension (ATP) og Lønmodtagernes Dyrtidsfond (LD) mere nærværende for medlemmerne/kontohaverne.

For det andet pålægges Arbejdsmarkedets Tillægspension og Lønmodtagernes Dyrtidsfond i forbindelse med placering af midler at lægge afgørende vægt på renere teknologi, holdbarhed, ressourcebesparelse, genbrug, genanvendelse m.v. Derved pålægges disse to fonde en særlig forpligtelse med henblik på »grønne« investeringer, men det er SF's opfattelse, at denne forpligtelse også bør udstrækkes til andre investorer.

Der er efter SF's opfattelse behov for at demokratisere økonomien, dvs. at flere får mulighed for at øve indflydelse på investeringspolitikken og på de beslutninger, der træffes i virksomhederne. Der er endvidere behov for, at der sker en liberalisering af lønmodtagerkapitalens mulighed for placering som risikovillig kapital. Disse behov er blevet endnu mere aktuelle, end de var, da SF fremsatte forslaget i 1988-89.

Lovforslagets bestemmelse om at indføre direkte valg til en fælles ledelse af ATP og LD og bestemmelserne om at regionalisere ATP har til formål at øge medlemmerne/kontohavernes indflydelse og engagement.

Den foreslåede bestemmelse om at overlade stemmeretten på aktieposter, som ATP og LD enten alene eller sammen råder over – og som ikke giver bestemmende indflydelse – til de ansatte i det pågældende aktieselskab, har til formål at øge de ansattes indflydelse og engagement.

For at sikre en videreførelse og udbygning af det kollektive pensionssystem er SF tilhænger af, at ATP styrkes som pensionsordning for lønmodtagerne, selv om der ikke lægges op hertil med dette lovforslag. SF er tilhænger af, at det kollektive pensionssystem udbygges med både ATP, branchebestemte pensionskasser og folkepension. Udbygning af folkepensionen skal især ske for dem, der kun har eller stort set kun har folkepensionen at leve af. Det kan bl.a. ske ved, at aftrapning af tillæggene ikke er så kraftig som i dag. Endvidere mener SF, at også folkepensionens grundbeløb bør være indtægtsbestemt, sådan at de pensionister, der har store indkomster, herunder pensioner, får en aftrapning i folkepensionens grundbeløb. På denne måde vil der også være bedre muligheder for en forbedring af folkepensionen for dem, der kun har eller næsten kun har folkepensionen at leve af.

Demokratisering på kapitalmarkedsniveau

Både ATP og LD er oprettet ved lovgivning henholdsvis i 1964 og 1980. Disse to fonde råder i dag over en formue på ca. 100 mia. kr. Det er alene lønmodtagere (eller tidligere lønmodtagere), som gennem hver deres konto har andele i de to fonde. Imidlertid er der i lovgivningen for ATP og LD lavet regler om, at lønmodtagerne først kan få deres penge i forbindelse med pensionering. Ved død udbetales pengene – efter nærmere regler – til ægtefælle (ATP) eller boet (LD).

SF finder det hensigtsmæssigt, at hver enkelt lønmodtagers hidtidige opsparing i de to fonde fortsat »holdes samlet« i disse. Den allerede foretagne opsamling og den ønskede opsamling af meget, meget store lønmodtagermidler i en fælles fond betyder en centralisering af lønmodtageropsparingen, som må have et demokratisk modstykke. Derfor må alle løn-